

PREMIUM

Tilburger Savaz en zijn vrouw. © Dolph Cantrijn

Na jaren van ellende is Tilburgs gezin nu bang voor Belastingdienst

TILBURG - Na jaren van sappelen en schulden aflossen hoopt een Tilburgs gezin in september een herstart te maken. Met een schone lei zou er eindelijk een kans zijn om hun kinderen een toekomst te geven. Maar een naheffing van de Belastingdienst, voor de in 2018 gevonden hennepkwekerij, dreigt dat perspectief te vermorzelen. „Het systeem is snoeihard voor mensen die in de problemen zijn geraakt.”

René van der Lee 05-06-21, 11:00 Laatste update: 05-06-21, 11:31 Bron: BD

-
-
-

„Zelfs moordenaars krijgen een kans om weer op te staan, waarom wij dan niet?” Het is een hoogst dramatische vraag die de 42-jarige Tilburger van Turkse komaf Savaz op tafel gooit. Want ja: goed beschouwd ligt hij al jaren op de grond, wachtend op het moment dat hij weer op eigen benen kan en mag gaan staan.

Saneringsregeling

Vraag Savaz waar hij woont en hij zal keurig het juiste antwoord geven: Tilburg-Noord, in een van die hoge galerijflats die kenmerkend zijn voor dit stadsdeel. Maar eigenlijk is er een beter antwoord: onder de armoedegrens. Savaz, zijn vrouw en hun beider dochtertje leven al jaren onder de armoedegrens. In 2016 werden ze toegelaten tot een officiële saneringsregeling, waarbij hun bewindvoerder hen wekelijks 90 euro leefgeld toekent. Maar in de jaren daarvoor was het ook al sappelen.

In 2011 overleed het jonge zoontje van Savaz en zijn vrouw: het ontregelde hun leven. Zowel Savaz als zijn vrouw raakten het spoor bijster en werden later arbeidsongeschikt verklaard: hij voor 80 procent, zij voor 100 procent. Ondertussen waren hun schulden al tot angstaanjagende hoogte gestegen, ook al omdat hun Tilburgse bewindvoerder flink wat geld achterover had gedrukt. Geld dat bedoeld was voor het betalen van de huur, stopte hij in eigen zak. In 2014 pleegde de man zelfmoord: Savaz en zijn vrouw bleven - samen met 125 andere lotgenoten - ontredderd achter.

Hennepkwekerij

Treurig, maar allemaal sneeuw van gisteren, zou je nog kunnen zeggen. Inmiddels hebben ze te maken met een bewindvoerder waar ze het wel goed mee kunnen vinden. Eentje die doet wat een bewindvoerder hoort te doen: de schulden aflossen en de familie haar leefgeld verstrekken. In september 2021 zouden ze klaar zijn met de schuldsanering en met een schone lei een nieuwe start kunnen maken.

Toen ik de brief van de Belastingdienst las, begon ik helemaal te trillen

Zouden. Want op 10 maart van dit jaar viel er een brief van de Belastingdienst in de bus. Met de aankondiging dat ze binnenkort een aanslag zouden krijgen vanwege het geld dat ze in 2018 verdienden met de hennepkwekerij die de politie in oktober van dat jaar had aangetroffen in het schuurtje achter hun toenmalige huurhuis in Rijen. „Toen ik die brief las, begon ik helemaal te trillen”, zegt Savaz. „Sinds die brief er is, slaap ik weer slecht.”

Ja, het is waar dat hij in 2018 een wietplantage in zijn schuur had. De politie telde 4076 stekjes en 416 planten. In juni 2019 veroordeelde de politierechter in Breda hem tot een werkstraf van 220 uur. Savaz moest schoffelen op een kinderboerderij en op het kerkhof aan de Bredaseweg in Tilburg. Hij vond het allerminst vervelend werk: nadat zijn straf erop zat, bleef hij vrijwillig schoffelen.

‘Klerenkasten’ aan de deur

Ten overstaan van de politierechter vertelde Savaz het verhaal achter de hennepplantjes in zijn schuur. Hij stond voor drieduizend euro in het krijt bij een oude vriend, Ghalid. Op een kwaai dag stond die aan de deur in Rijen. Om zijn geld op te eisen. „Dat kon ik echt niet betalen, maar hij geloofde me niet. Korte tijd later ging de bel opnieuw, nu 's avonds. Ghalid. Met een paar klerenkasten, ik denk Oost-Europeanen of zo. Vier mannen werkten me tegen de grond, mijn schouder schoot uit de kom, ik ben er later nog voor naar de dokter geweest. Ze dwongen me om mee te werken aan een hennepplantage in mijn schuur. Ze dreigden mijn vrouw en dochtertje wat aan te doen en mijn huis in de fik te steken als ik niet mee zou werken.”

Savaz zwichtte. „Had ik naar de politie moeten gaan? Ik had geen vertrouwen meer in de overheid, ik ben overal behandeld als een stuk vuil. De politie gaat je ook niet helpen.” Enkele maanden later kwamen - opnieuw Oost-Europese - mannen zijn schuur gereed maken voor het kweken van wiet. En op 10 oktober 2018 kwamen ze de dozen met ruim vierduizend hennepstekjes brengen. Twee dagen later stond de politie al op

de stoep. „Ik was eigenlijk opgelucht, ik barstte in tranen uit. Maar ik werd meteen bestempeld als een drugs crimineel.”

Uit huurwoning gezet

Op last van toenmalig burgemeester Jan Boelhouwer van de gemeente Gilze en Rijen moest de huurwoning voor twee maanden gesloten worden. De woningvereniging ontbond de huurovereenkomst en Savaz en zijn gezin belandden op een camping in Chaam. De rechtbank in Breda besloot dat Savaz en zijn vrouw in de schuldsanering mochten blijven en in het najaar van 2019 wees woningcorporatie WonenBreburch het gezin de flat in Tilburg-Noord toe.

Hoe moeten wij aantonen dat er niet meerdere keren is geogst? Dat gaat niet

Nicolette Heijkant, advocaat

Een aanslag van de Belastingdienst zou betekenen dat het gezin alsnog uit de schuldsanering wordt gezet en de schone lei uit zicht verdwijnt. Alle oude schulden herleven dan. Advocaat Nicolette Heijkant, die Savaz verdedigde in de strafzaak over de wietplantage, houdt er rekening mee dat de belastingaanslag enkele tienduizenden euro's zal bedragen. „Ze gaan ervan uit dat er meerdere oogsten zijn geweest, maar dat is onzin. Bij de politierechter is het ook niet ter sprake gekomen, het Openbaar Ministerie heeft ook niet gesproken over een ontneming van het wederrechtelijk genoten voordeel, zoals dat dan heet. Maar bij de Belastingdienst gelden minder strenge bewijsregels. Hoe moeten wij aantonen dat er niet meerdere keren is geogst? Dat gaat niet. Bovendien kom je niet eens aan tafel bij de Belastingdienst.”

Ook de bewindvoerder van Savaz heeft inmiddels een brief gestuurd naar de Belastingdienst. Als die inderdaad een aanslag op de bus doet, 'zijn we terug bij af', staat in de brief te lezen. Extra schrijnend is, schrijft de bewindvoerder, dat de familie geen beroep kan doen op juridische bijstand, omdat ze daar niet voor in aanmerking komt. Advocaat Heijkant staat de familie bij zonder dat ze daar ook maar één cent voor terugkrijgt.

Snoeihard systeem

De toeslagenaffaire bij de Belastingdienst mag dan de Haagse politiek de ogen hebben geopend voor het 'bikkelharde en genadeloze' karakter dat de overheid de laatste jaren heeft aangenomen, hier hebben we, zegt Heijkant, een voorbeeld bij de hand waaruit blijkt dat het tij nog lang niet gekeerd is. „De gevolgen voor het gezin zijn niet te overzien als de Belastingdienst dit doorzet. Het zal betekenen dat ook de gemeente de verstrekte uitkeringen en toeslagen terug gaat vorderen. Ook dat kan oplopen tot duizenden euro's. Zo is het systeem: het is snoeihard voor mensen die in de problemen zijn geraakt.”

Advocaat Nicolette Heijkant © Pix4Profs/Joyce van Belkom

„Ik wil het stuur van mijn eigen leven weer in handen”, zegt Savaz zelf. „Mijn vrouw en ik willen een toekomst voor ons dochtertje van 8 en ons zontje van zeven maanden. We doen alles voor hen, zij zijn het belangrijkste voor mij en mijn vrouw. Ik koop nooit schoenen die duurder zijn dan 30 euro, de broek die nu draag, heb ik al jaren. Ik was muzikinstrumentenmaker van beroep, maar ik heb al mijn instrumenten en gereedschap moeten verkopen. We hoeven geen luxe dingen, een iPhone

of zo. Als onze kinderen een lach op hun gezicht hebben, zijn wij rijk. Alles wat ik vraag, is een kans om weer op te staan.”

‘Sociale advocatuur moet nú meer geld’

Het verhaal van Savaz is het verhaal van een ‘burger die vermorzeld wordt door zijn eigen overheid’, vindt Michiel van Nispen, Tweede-Kamerlid voor de SP. „Heeft de Belastingdienst dat niets geleerd van de toeslagenaffaire? De Belastingdienst moet maatwerk toepassen, dat gebeurt hier overduidelijk niet. De man is gestraft, maar met een belastingaanslag zit het gezin opnieuw in de ellende. Hoe kan het dat de Belastingdienst niet naar het totaalplaatje kijkt, maar als een stempelmachine werkt?”

Dat advocaat Heijkant de familie helpt zonder daarvoor betaald te krijgen, noemt Van Nispen ‘een regelrechte schande voor de Nederlandse rechtsstaat’. Op 30 april nam de Tweede Kamer [een motie aan](#) die het kabinet opdroeg om ‘structureel meer geld vrij te maken voor de sociale advocatuur’. Maar volgens minister Dekker voor Rechtsbescherming hoeft dat niet op korte termijn, zo schreef hij op 11 mei in antwoord op vragen van Van Nispen.

Het Bredase Kamerlid vroeg de minister om een reactie op cijfers van de Raad voor Rechtsbijstand waaruit bleek dat het aantal sociaal advocaten vorig jaar afnam met 5 procent, de grootste daling sinds 2015. In zijn antwoord wijst de minister erop dat ook het aantal toevoegingen - het aantal zaken waarin de overheid de juridische bijstand vergoedt - met 6,5 procent is gedaald. „Op basis van die cijfers lijkt de situatie in 2020 derhalve niet sterk verslechterd.” Dekker wil eerst meer onderzoek laten doen naar wat Van Nispen ‘de dramatische uitstroom van sociaal advocaten’ noemt.

Van Nispen vindt de situatie zo ernstig dat niet gewacht kan worden met extra geld. Het demissionaire kabinet moet volgens hem nu al extra geld vrijmaken. In het komende Kamerdebat zal hij ook verwijzen naar Tilburger Savaz en zijn gezin: „Hoeveel meer mensen dreigen te verzuipen in ons systeem omdat ze niet de juiste rechtshulp krijgen?” Van Nispen vindt het ook bedenkelijk dat zowel premier Rutte als minister Dekker

'terugkrabbelen', terwijl de VVD wel instemde met meer geld voor de sociale advocatuur.

Kamerlid Michiel van Nispen © ANP